Ч. 26. Pocztowa należytość opłacono ryczałtem. Львів, неділя 23. червня 1929. Рік XXXI

Виходить що тижня в неділю.

Адреса редакції і адміністрації: „Свобода“, Львів, Ринок 10, II. пов.

СВОБОДА

СЕЛЯНСЬКА ГАЗЕТА

Орґан Українського Національно-Демократичного Обєднання

ПЕРЕДПЛАТА виносить в краю: місячно 80 сот., чвертьрічно 2 зол. 20 сот. В Америці 2 дол. річно. Зміна адреси 50 сотиків. Поодиноке число коштує 20 сот.

Телеф. Редакції: 29-41. Телеф. Друкарні: 29-26.

Пізнаймо себе і других.

Про що в нас говорять, коли зійде мова за партії? Про щож би — про те, що в нас за багато партій, що вони сваряться, що вони бавляться політикою, а нам треба будуючої роботи і т. д. Все це дуже болючі справи, а найгірше, що люде часто навіть не думають над тим, що говорять. З того повстають часто смішні історії. От примі-ром: якась партія вилає Обєднання. Якщо орґани Обєднання на це відповідають, то люде собі марикують: кажуть — Обєднання свариться. Але, коли хтось напише щонебудь проти Обєднання а Обєднання не відповість, то знов біда: кажуть, що видно Обєднання таки винне.

Так далі бути не може. Треба, щоби люде не судили поверхово, чи так, як їм хтось скаже. Треба пізнати і себе і свою партію — Обєднання, треба знати й інші партії, чого вони хочуть і чого вони сваряться і чого то всі горшки летять на Обєднання. Бо так вже якось втерлося, що іншим все можна — навіть по ярмарочному вилаятися, але Обєднанню то не можна навіть показати на те, що хтось зле робить; зараз кричатимуть, що Обєднання свариться.

Не дуже то кожний розбирається і в тому, що таке політика та яке завдання партії. Дехто думає, що вести добру політику, то говорити добре на вічу. З того також багато шкоди нашій орґанізації. Тепер вже кожний свідомий член Обєднання добре знає, що політика — це не лише не легка, але навіть дуже трудна і тяжка річ. Бо політики для самої політики ніде нема. І не можна вести ніякої політики, коли не мається для неї підстави в культурі, освіті, господарці і в інших ділянках життя народу.

На жаль, кажемо, не всюди розуміють це наші люде, а з того виходить багато шкоди і для нашої партії і для справи цілого народу.

Це дуже добре зрозумів провід Обєднання і рішив видрукувати все те, про що говорилось і що рішалось на останньому партійному III. Народньому Зїзді у Львові 24. і 25. грудня минулого року.

Чогож звідти довідається кожний, хто прочитає ту книжку?

А довідається по перше, в яких трудних умовах жиє наш нарід і як вперто треба боротись за це, щоби ті умови поліпшити. Про ті умови, про те тяжке становище українського народу в світі говорить доклад голови партії д-ра Дм. Левицького. І вже це одно вияснить кожному, чому Обєднання так дуже напирає на створення одноцілого українського національного фронту.

З тої книжки кожний довідається, як наша партія розбудовувалась і як стоїть тепер по двох роках праці. Пишеться про це в рефераті секретаря Обєднання д-ра Л. Макарушки.

З тої книжки пізнає кожний, що то таке ріжні наші партії, як УХО, УПП, УСРП, УСДП, КПЗУ, КП(б)У, Сель-Роб і т. д. Це не одному відкриє очі на ті наші страшні внутрішні умови, які найбільше шкодять народній справі, народньому відродженню і визволенню.

Найде там кожний і ті завдання, які стоять перед Обєднанням і перед кожним його членом. І зрозуміє, що бути членом партії, то не значить добути лиш виказку партійну. Пос. Остап Луцький докладно виснив у своїй промові ті тяжкі обовязки, які падають на орґанізацію і на її членів, а які мусять бути виконані, якщо ми дійсно хочемо добра народові.

Є там і постанови партії, які намічують її дальшу дорогу і кожний з них зрозуміє, як несовісно вороги Обєднання кидають на нього всякі наклепи.

Народній Зїзд обняв своїми постановами не лиш внутрішні справи Обєднання. В них виснена і лінія Обєднання в політиці, в економічних, культурно-освітніх і самоуправних справах нашого народу.

Цього хіба досить, щоби кожний українець, якого болить голова за добро народу, і зокрема щоби кожний член Обєднання мав ту книжку у себе.

Наш національний обовязок.

В Зелені Свята памятайте про інвалідів УГА та про стрілецькі могили.

Від ряду літ з нагоди Зелених Свят, днів українських інвалідів, звертаються за помічю громадянства дві українські установи, що виросли на крівавому полі борні за будучність народу: *Українське Товариство Допомоги Інвалідам та Т-во Охорони Воєнних Могил.* Обовязком цих двох установ подбати, щоби тисячі могил поляглих героїв та тисячі немічників-інвалідів Українського Війська удержати в такому стані, щоби цю болючу рану наш національний орґанізм міг сміло вкрити перед своїми і чужими.

Нині, десять літ від закінчення народніх змагань на наших землях, ледви у більших містах упорядковані наші воєнні цвинтарі, одіті зелено гроби, поставлені або ставляться хрести. В Берліні збудовано гробницю й памятник на могилі першого державного секретаря військових справ, полк. Вітовського. Треба ще построїти на цвинтарях сотки однородних хрестів та памятники на побоєвищах Маківки, Лисоні і ін.

Інваліди Української Армії не одержують в найскромніших границях того забезпечення, яке дістають інваліди від держави. Серце наше наче задубіло, не чує зову о поміч тих, що стратили здоровля в боротьбі за ідеал народу. Рента самітного державного 100-процентового інваліда виносить 218 золотих, тоді, коли 100-процентовий інвалід УГА, замешкалий у більшому місті, дістає від УКТОНІ 60 зол. місячно, без ріжниці на родинний стан. Лиш одиниці зпоміж української суспільности памятають щомісяця про наших інвалідів. Загалови мусимо пригадувати обовязок супроти них з нагоди Зелених Свят. Річний буджет УКТОНІ грубо переступив цього року квоту 150.000 золотих, або понад півтора тисячі амер. долярів місячно.

Цю квоту наше громадянство мусить зложити шляхом добровільних особистих жертв. Не відкладайте мовчки цеї відозви! Не нищіть чеків! Вишліть негайно свою жертву, щоби до кінця липня найдальше можна було оголосити публичний звіт зі збірки, котра буде розділена між оба Товариства.

Головна Рада Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові. Головна Рада Товариства Охорони Воєн. Могил у Львові.

УСДП (Укр. Соц. Дем. Партія).

Приятелі і вороги.

Наші соціял-демократи захоплені. Радістю сяють їх обличча, бо в Анґлії побідила Партія Праці. Їхній утісі немає краю з приводу недавно заключеної спілки з польськими соціялістами. І бють вони телеґраму до Льондону: „Український пролетаріят з теренів б. Сх. Галичини, Волині, Холмщини, Полісся і Підляша з радістю витає факт побіди анґлійських товаришів... Цей історичний факт має тим більше значіння для українського пролетаріяту, який з побідою соціялістичної думки вяже своє повне соціяльне й н а ц і о н а л ь н е визволення“. І захоплюються варшавським конґресом професійних союзів, який відбувся в часі від 30. м. м. до 2. червня „в прегарному, великому, новочасно уладженому Домі Залізничників“ (звичайно — польських). Зворушує їх польський хор, що співає „Червони штандар“, і радість розпирає їм груди, коли в Варшаві „перебивають гучними оплесками палку промову тов. Ів. Квасниці, виголошену по українськи“. Запоморочують їм голови „бурхливі оплески і оклики в честь українського пролетаріяту“ на конґресі за те, що „український пролетаріят понад голови буржуазного табору (українського!) подав руку польському, жидівському, німецькому і білоруському пролетаріятові“.

Радіють! З чого? З того, що анґлійський робітник скріплює анґлійську державу і промишляє над її могучістю! З того, що польські робітники в своїй державі окульбачили український пролетаріят для своїх політичних цілей! З того хіба, що немічний український пролетаріят впрягли до чужого воза на шкоду свого народу! Бо сьогодня вже кождий на практиці переконався, що нема в світі пролетаріяту, який не ставив би на перше місце своїх завдань і цілей добра свого народу і своєї держави. І кождий пролетаріят даного народу використовує свої впливи на пролетаріят іншого народу на користь свого народу. Найкраще доказує цього пролетаріят московський і польський. І коли цього не бачуть українські соціял-демократи, то це тим більше доказує, які вони — бідні.

Виходилоб, що наші соц.-демократи мають в цілому світі лиш приятелів. Але ні — є в них і „відвічні вороги“. А тими відвічними ворогами вони рахують Українське Нац.-Дем. Обєднання і Українську Християнську Орґанізацію і відшивають їх навіть від — національної чести.

Можна радіти з того, що комусь добре ведеться, але захоплюватися чужим і ганьбити своє та радіти з того, що хтось багатіє нашим коштом, то це вже — вибачте. І на це не здатний український пролетаріят, який на власній шкірі зазнає чужої опіки і знає ціну власного добра. Біль терпіння нашого пролетаріяту лиш наші вожді соціялізму заміняли за варшавські „гучні оплески“. Український пролетаріят недаром називається українським і свого за чуже не проміняє. Коли цього ще не відчули наші вожди соціялізму, то скоро відчують. Бо вони починають стару історію і по старому. Починають загравати собі з польськими соціялістами, які є більшими патріотами, як ендеки, і через це колись і розійшлись з ними українські соціялісти. Починають ту саму історію, яку зробили необачні українські соціялісти на Вел. Україні з москалями. Топчуть свої національні інтереси ніби то для інтересів соціяльних, а воно виходить на користь таки національним інтересам, але чужим, які шкодять нашому народові. Адже це завсіди доводило до руїни український робітничий рух, воножь довело й до упадку нашу державу. І мусять найтися люди і в соціялістичному таборі, які їм це пригадають.

Страйковий рух.

Дня 13. ц. м. вибух страйк у лісових добрах дідича Незабитовського в селі Любеля, жовківського повіту. Стянули всі робітники в лісах. Страйк поширився вже на села: Бесіди, Добросин, Бутини, Пристань, Двірці, Волиця, Мости. До страйку пристали також робітники, заняті при меліораційних роботах. Вже три тижні тріває страйк на трьох копальнях у Бориславі.

В Томашівщині (Холмщина) вибух страйк рільних робітників.

В Беньковій Вишні, пов. Рудки страйкують рільні робітники.

В Бродах почався страйк на фабриці шкірок.

В Берлині коло Бродів страйкує 400 робітників на хмілярнях.

Страйк рільних робітників у Равщині, що тривав цілий місяць, скінчився побідою страйкарів.

Pr. 188|29. Sąd okręgowy Wydział karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora okręgowego: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927, poz. 398, Dzrp. Nr. 45, dokonsne dnia 7 czerwca 1929 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Swoboda“ Nr. 24, z dnia 9. czerwca 1929, i z powodu że zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pod tyt. 1) „Cerkwy rozbywajut“ zawiera w sobie znamiona występku z § 300 uk. b) wydać po myśli przepisu z arr. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego; c) natomiast uchylić zajęcie o ile ono dokonane zostało z powody umieszczenia w tem czasopiśmie artykułu pod tyt. „Żydowskij pohrom u Lwowi“, jako niezawierającego w zwej treści znamion jakiegokolwiek czynu karygodnego a w szczególności znamion występku z § 300 uk. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Lwów dnia 13 czerwca 1928. Mayer.

З ДОЩУ ПІД РИНВУ.

Наслідки державної збіжової політики.

Збіжова політика польського уряду потерпіла велику невдачу. Щоб догодити містам і забезпечити їм на передновок дешевий хліб, уряд став будувати елєватори і зараз після торічних жнив громадити великі запаси жита. Протягом осени й зими закуплено 50 тисяч ваґонів у краю, а крім того спроваджено ще 3.500 ваґонів з Німеччини. Рівночасно наложено високе мито на вивіз збіжа за границю та обмежено мливо на лішпу муку. На весну надіялись дуже високих цін жита, отже уряд хотів реґулювати ті ціни, продаючи жито по 42 зол.

Що дальше сталося, всі добре знаємо. Величезні запаси жита в Канаді та Арґентині викликали в цілому світі несподіваний спадок цін. Цей спадок в Польщі дійшов до того, що по наших селах плачено вже ледви 16—18 зол. за сотнар жита. Міста на тім нічого не виграли, ціна хліба осталась майже однаково висока, бо пекарі до подешевіння хліба не допускають, але потерпіли хлібороби, що лишили собі рештки жита на заспокоєння весняних видатків і потерпів сам уряд, стративши на тій збіжовій акції яких 20 міліонів зол.

Щоб ратувати положення, уряд позволив на безмитний вивіз збіжа за границю, призначуючи на це 10 тисяч ваґонів жита і 2.500 ваґонів вівса (?), а крім того звільнив збіжові інтереси від оборотового податку. Все те причинилось до цього, що ціни збіжа пішли знову в гору, хоч не високо. Що правда, до звишки цін причинилась в першій мірі знову заграничнаконюнктура. Але що з того? Теперішнє зарядження уряду є для хліборобства тим, чим для вмерлого кадило. Якби уряд не робив був перепон у вивоженню жита в осени і в зимі, тоді, як заграниця його потребувала і добре платила, то наші хлібороби булиб не стратили кількасот міліонів зол. А так з державної збіжової політики всі вийшли зі стратами. Найгірше вийшли хлібороби, бо дістались, як то кажуть, з дощу під ринву...

За буджетове переступлення.

Розправа перед державним трибуналом.

Слідство в справі переступлення державного буджету на 563 міліонів скінчилось і розправа перед державним трибуналом у Варшаві проти бувшого міністра скарбу Чеховича зачнеться 26. травня ц. р. Як відомо, марш. Пілсудський в часі слідства відказався спершу від зізнань в цій справі, але пізнійше вислав слідчому судді письмо, в якому всю відповідальність за видання цеї величезної суми взяв на себе. Він навмисне не позволив міністрам предкладати соймови закона про додаткові кредити, бо знав, що сойм був би на це не згодився. Він звелів міністрови Чеховичеви виплатити 5 міліонів на окремі цілі, але які, цього тепер не скаже.

На розправі будуть переслухані як свідки між іншим міністри Складковський, Квятковський і б. міністер Юркевич, а також марш. Пілсудський, оскільки взагалі не відкажеться від зізнань.

Розкопують стрілецькі могили.

На горі Лисоні в Потуторах, бережанського повіту, находяться дорогі кожному українському серцю стрілецькі могили з часу боїв Українських Січових Стрільців. Рік-річно відбуваються тут урочисті панахиди при здвизі українських селянських мас.

Дня 8. ц. м. явилися у начальника громади два поліцаї з потуторського постерунку, з урядовцем воєвідства в Тернополі і без ніякого наказу на письмі зажадали від начальника людей і підвод, щоб розкопати стрілецькі могили і перевезти тлінні останки на спільний воєнний цвинтар. Коли начальник громади не хотів з початку послухати приказу, то йому загрозили, що всі роботи переведуть на його приватний кошт. Начальник громади налякався і доставив людей та підводи. Частина людей, не зважаючи на погрози поліції, рішучо відказалася розкопувати стрілецькі могили. Цього дня розкопано 6 могил. Слід підчеркнути, що розкопані могили находилися в зразковому порядку, були чистенько оброблені, обгороджені і засаджені квітками, стояли на них великі врочисто посвячені хрести з таблицями. Потуторська молодь доглядала ці гроби як надіональну святість.

Звичайно ексгумації відбуваються в прияві лікаря, тут цього не було. Цей поступок потуторської поліції викликав серед українського населення пригноблення і обурення. Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил в Бережанах вислала про це телеґраму до міністра внутрішних справ. У цій-же справі інтервеніював у бережанському старостві і в терноп. воєвідстві посол В. Целевич, а також вислано телеґрами до президента держави і до премєра міністрів. Дня 16. ц. м. мало відбутися в Бережанах у цій справі протестаційне віче.

Оборона перед пожарами.

Пожежі мають на селі багато спільників. Найкращими такими спільниками є необережність, брак належної опіки над дітьми і часто — людська злоба. Люде стараються всякими способами забезпечити себе перед своїм приятелем, який часто перемінюється в грізного ворога — перед вогнем. Але найкращим оборонцем перед ним є жива сила, вбрана в орґанізовані форми, яка кожної хвилі готова до побідного бою з пожаром. Вона дусить його в зародку, а своєю моральною силою нищить його спільників — необережність, дитячі збитки, злобу. Щож є тою великою живою силою, як не наші ґімнастично-пожарні товариства — Луги, Соколи!

Любувався Лугами Львів 16. ц. м. на Луговому святі. Понад 600 луговиків-хлопців і дівчат — від маленьких діточок, що за кроками старших підбігали, і до батьків дітей включно, виявляли свою орґанізованість і справність. Тисячі глядачів раділи бодрістю молодих сил, що виповіли війну пожежам і здоровий дух несуть в ряди народу. Щоб дружно народ ставав до боротьби зі своїм лихом, щоб і старий і малий і чоловік і жінка і богатий і вбогий творили один неперервний ланцюг-перепону, за який не булоб доступу лихові, що чатує на народне добро.

Не легко творити такий ланцюг. Його перервають і чужі і свої. Але нема таких труднощів, яких не побороліб сильне бажання і добра воля захистити себе перед нещастям. Цього вчать нас карні ряди Лугів, які й на львівському святі доказали, що де є Луг, там пожар для села не страшний. Бо там нищиться причина пожеж, бо там дуситься пожежу в зародку, коли вона все таки до нещастя трапиться.

Події в Заліщиках.

Як жиди громили рекрутів.

Криваві події в Заліщиках, які польські ґазети представили фальшиво, представляються на основі оповідань віродостойних очевидців ось як:

До Заліщик приїхало 10. червня ц. р. рано кількадесять рекрутів зі сіл Колодрібки, Синькова і Костільник. Один з них скочив на базар купити булку і заки заплатив, почав булку їсти. Купчиха Двойра Вольф, думаючи, що він не заплатить, наробила крику, а тоді один жид вдарив парубка в лице. На крик побитого збіглося гурмою більше жидів і вхопивши всяке залізя, дручки і каміння, почали бити всіх рекрутів. Деякі жиди різники повибігали навіть з ножами зі своїх яток. Спокійні рекрути боронилися голіруч, але не могли остоятися перед розяреною жидівською товпою. Жиди били їх зі всіх боків. Одного парубка з Костільник, Василя Мотрука, що навіть не належав до рекрутів, побили смертельно, одному рекрутови розпороли живіт, а багатьох інших тяжко поранили. Навіть як явився місцевий староста з поліцією, жиди громили дальше рекрутів, кидаючи на них камінням. Щойно з приходом більшого числа поліції удалось припинити жидівський наступ на безборонних людей, яких відведено опісля до військової бранки. Тяжко ранених відставлено до місцевого шпиталю, де один помер, а один з розваленою головою збожеволів. Арештовано 18 жидів, між ними Презнера, що скуповуючи по селах яйця і збіже, доробився значного маєтку.

Справою занявся також сенатор Бараник, що був очевидцем того нечуваного погрому невинних і спокійних людей.

Пора мати розум!

Забобонність наших селян.

По наших селах вештаються безнастанно всякі непрошені гості, як еміґраційні аґенти, що намовляють наших людей їхати в заморські краї (нераз на певну загибіль), всякі знахорі, „лікарі“ і т. п. Але чи не найбільшою язвою нашого села є вічні волокити цигани. Вони чи літом чи зимою волочаться по краю і користаючи з темноти і легковірности наших людей, видурюють в них нераз дуже поважні грошеві суми. Цигани мантять найбільше ворожінням. До цього вживають карт до гри або ворожать прямо з руки.

Сором послухати, що по наших селах є ще люди, які вірять в забобони, ворожбитства, чари і т. п. А яка ця забобонність велика, свідчать хочби оці факти. Недавно заїхало було до села П. скалатського повіту кілька циганських родин. В кождій хаті ці волокити щось видурили, переважно від 2—5 зол. А в одному домі як зачала циганка ворожити, то дістала за це аж 17 золотих! Відомий теж факт, що в селі Б. циганка видурила в одного селянина 5 долярів і кусень полотна.

Крайня пора мати розум і не давати себе на посміховисько навіть таким напів-диким циганам. Всі наші свідоміші люди, особливо наші священики повинні перестерігати менше свідомих перед обманцями. Між нашими людьми дуже легко стрінути „добродія“, якого ніяк не переконаєш, що треба дати жертву на „Рідну Школу“, на українських інвалідів, чи на „Просвіту“ і т. д., але такий циган пройдисвіт дуже легко його обдурить і переконає. Він з легким серцем віддає йому свою керваицю за дурне вороження чи інше подібне мантійство.

Д. Рудяк.

По широкому світі.

СОЮЗ НАРОДІВ займається, як відомо, під натиском Німеччини справою національних меншостей і скликав до Мадриду нараду окремого комітету, вибраного в тій справі на сесії Ради Союзу Народів у березні ц. р. Цей комітет уложив правильник, як полагоджувати скарги національних меншостей. Однак на цей правильник не згодилася Німеччина, тому принято тепер інший правильник, предложений Японією. Буде над ним радити в осени сама Рада Союзу Народів. Чи вона на нього згодиться, інше питання, бо не тільки невдоволені ним Німеччина і Канада, але надіються також спротиву Анґлії. Голова теперішнього анґлійського уряду Мекдональд вже тепер дався пізнати як великий прихильник справедливого поладнання справи національних меншостей і в ріжних ґазетах забирає голос в цій справі. Його погляди дуже не по нутру Франції та іншим державам, що поживилися після війни коштом інших народів.

НЕВДАЧА ФРАНЦУЗІВ У МАРОККУ. Французький військовий відділ загнався в глибину Марокка, де його окружили туземці і знищили. 81 французів згинуло, а 38 було ранених. Проти повстанців вислано більшу силу, яка прогнала їх в пустиню. Помагали їм літаки, кидаючи бомби на туземців.

РУМУНІЯ ГРОЗИТЬ ВІЙНОЮ. Румуни дуже обурені мадярською заграничною політикою, зверненою проти румунської держави. Румунські ґазети домагаються, щоби румунські війська перейшли на мадярський бік і заняли Мадярщину аж по Тису, бо цю ріку за часів римського цісаря Трояна уважали західною границею румунського народу. А одна ґазета пише, що Румунія повинна заняти Будапешт, щоб дати мадярам науку.

СПРАВА ВОЄННИХ ВІДШКОДОВАНЬ. Рішення париської конференції, на основі якого Німеччина має заплатити своїм побідникам 36 міліардів воєнного відшкодування, не є ще остаточне. В тій справі має відбутися ще одна конференція, на яку крім Німеччини, Франції, Бельгії, Італії та Японії допустять також Польщу, Румунію, Мадярщину і Югославію. Всі вони мають управильнити свої претенсії до Німеччини. Однак найважнійший голос в цій справі має Анґлія та Америка, що не вважають доцільним здусити Німеччину так, як цього хотілиб інші держави.

ТЮТЮННИК РОЗСТРІЛЯНИЙ. Варшавські ґазети повідомляють, що з Харкова прийшла вістка про розстріляння отамана Тютюнника на приказ більшовицької влади. Його арештували ще в зимі з вісьмома товаришами і розстріляли, закидуючи йому, що він протибільшовицьку аґітацію.

Національні меншости в Европі.

Кілько їх є в поодиноких державах?

Справа національних меншостей, яку так легкодушно трактує Союз Народів, маючи на увазі тільки інтереси пануючих націй, це одно з найважнійших питань міжнародної політики. Нема держави в Европі, що не малаб у себе бодай одної національної меншости, яку хотілаб проковтнути.

Коли опертись лиш на урядових обчисленнях, які майже всюди бувають неточні, то національні меншости в поодиноких державах представляються так. Польща має тільки 70 проц. польського населення, а 30 проц. непольського. Так само Чехословаччина і Румунія. В Югославії 80 проц. творять серби, хорвати і словінці, а решту італійці, мадяри, німці і цигани. Подібно є в Болгарії. В Бельгії 38 проц. населення говорить по французьки, 43 по флямандськи, а решта іншими мовами. Франція числить 10 проц. чужинців. В Німеччині живе півтора міліона поляків, 200 тисяч лужичан, 35 тис. литовців, 28 тис. данців і т. д. В Еспанії живуть чужоплемінні баски і каталонці, яких число еспанці не хотять зрадити. Навіть в Анґлії є поважні національні меншости. В анґлійській провінції Валії тільки 59 проц. населення говорить по анґлійськи, 6 проц. вживає тільки кельтійської мови, а решта анґлійської та інших. Мішане населення має Швайцарія, Італія, Греція й інші малі держави.

Наладнання справи національних меншостей це, як бачимо, справа першорядної ваги, але чи Союз Народів дорісь до виконання такого діла?

НОВИНКИ.

— **Смерть українського діяча.** В Рівнім помер адвокат Олександер Карпінський, бувший сенатор і голова українського сенатського клюбу.

— **Новий український посол до польського сойму.** На місце радикального посла К. Стефанова з Коломийщини, який на домагання своєї партії зложив мандат, входить до сойму соціяліст Володимир Темницький.

— **Політичний процес** розпочався знов у Львові. На лаві обвинувачених засіло сім українських студенток і студентів, яких арештовано ще в листопаді минулого року з приводу відомих подій у Львові. Закидують їм приналежність до тайної військової орґанізації, що хоче відорвати східні землі від Польщі.

— **Гідне наслідування.** В селі Бірче, повіт Городок Ягайл. бідній зарібниці Анні Дудок згинула з черги вже четверта корова і тому зарібниця попала в крайну нужду. Щоби бідній громадянці прийти в поміч, місцеві господарі Іван Кравчишин і Стефан Дудок пішли в село і зібрали добровільні датки, за які купили убогій зарібниці корову. Честь громадянам, що вміють відчути недолю бідного! — **З. В.**

— **1500 кандидатів на народніх учителів** може зголоситись напротязі цих вакацій у шкільних кураторіях. Стільки треба нових учителів по новоутворених народніх школах.

— **Нова залізниця на Покуттю.** До Кут приїхали інжинієри, щоби почати працю над визначенням залізничої траси, яка получить Покуття із залізничим шляхом Львів-Снятин. Злуку переведуть на шляху Кути-Вижниця, а відси через румунську територію на Залуче-Неполоківці (Ґриґоре-Ґіка Вода). Працюють теж над будовою вузкоторової залізниці Кути-Гриньова, а потім далі в гори до румунської границі.

— **Залізниця подорожіє.** Міністерство шляхів витотовило нову тарифу товарових оплат на залізницях, що мають принести державному скарбови 150 міліонів золотих більше. Підвишка від усяких товарів йде майже на третину теперішної висоти і викличе, розуміється, ще більшу дорожню в краю.

— **Катастрофа на залізници.** На стації в Здолбунові наїхали на себе два тягарові потяги, наслідком чого згинули три особи, а кілька є ранених, всі залізничі службовці.

— **Нещастя зі самоходами.** З Калуша виїхав 14. ц. м. тягаровий самохід, везучи 37 робітників до копальні соли в Кропивнику. По дорозі шофер хотів перегнати особовий самохід, що їхав попереду з трьома урядниками цеї копальні, але так нещасливо, що від зудару оба самоходи перевернулися. Вісім робітників потовклося так тяжко, що відвезено їх з поломаними руками, ногами та з порозбиваними головами до станиславівського шпиталю, де борються зі смертю. 18 робітників потовклося лекше. З особового авта потовклися тяжко два урядники. На дорозі між Моршином і Дулібами пов. Стрий зударився автобус з особовим самоходом і перевернувся, наслідком чого погибла одна жінка, а кілька осіб вийшли тяжко потовчені.

— **Самохід переїхав священика.** Дня 2. травня ц. р. був о. Степан Полянський, парох підкарпатської греко-католицької церкви з Вайтінґ (Індіяна) з Шікаґо. Коли він переходив через людну вулицю, нагло наїхав на нього самохід і вбив на місци. О. Полянський був 25 літ священиком в Америці.

— **Огні.** В селі Пшеничниках пов. Товмач згоріло 8 хат і 11 господарських будинків. В Перегінську жертвою огню впало дві господарські загороди.

— **Земля неспокійна.** Рівночасно з вульканом Везувієм (в Італії) став вибухати морський вулькан коло острова Кракатав (на північ від Австралії). Горяча лява і каміння добуваються зпід морської води, що в промірі одного кільометра прямо вариться.

— **Літаком з Америки до Европи** перелетів минулого тижня француз Асолян з двома товаришами. Літак „Жовтий птах“ прилетів до берегів Еспанії замісць Франції, а звідси, набравши свіжої бензини, до Парижа. Цікаве, що воздушну подорож відбув з ними також 22-літний американець Шрайбер, який без їх відома присівся на оси під літаком і щойно підчас лету витягнули його французи до середини.

— **Страшна язва саранчі** навістила Туркестан і перемінила величезні простори в пустини. Вся ростинність щезла. Саранча вкрила землю такою масою, що мусіли припинити залізничий рух. Потяги станули, бо колеса на слизьких шинах не посувались вперед.

Наші партійні справи.

ОРҐАНІЗАЦІЯ ЗАБОЛОТІВЩИНИ.

В заболотівській окрузі було багато місцевостей, які ставились неприхильно до Обєднання. як тепер поступово виявляється, то та неприхильність опиралася на фальшивих відомостях, які ширять про Обєднання наші противники. Тепер становище зміняється. Чуючи на нарадах і вічах живе слово послів Обєднання, люде переконуються, що коли хто був неприхильний до Обєднання, то лише тому, що не знав про нього правди. Довідуючись про ціль і завдання Обєднання, люде висказують довіря і проводові партії і Українській Парл. Репрезентації і зокрема послам Обєднання зі своєї округи.

Орґанізація Заболотівщини поступає скоро вперед. Ото 4. ц. м. відбулася в *Заболотові* довірочна нарада. На нараді було кількадесять делеґатів з ріжних сіл. Реферував посол Паліїв. Вибрано ширший Народній Комітет і екзекутиву Обєднання та винесено ряд ухвал, які свідчать, що орґанізація стоїть там на добрій дорозі.

ПАРТІЙНІ НАРАДИ НА ГОРОДЕНЩИНІ.

На Городенщині наші партійні справи не були найліпші. Але було це не тому, що там люде не перейняті ідеями Обєднання, а лише тому, що там наша орґанізація була слаба і не вкладала в повіт стільки праці, скільки було треба. Людей хвилево полонила радикальна активність. Але й тамошні радикали починають розуміти тяжке становище нашого народу і потребу одноцілого українського національного фронту та схиляються до співпраці з Обєднанням. До цього нагинає їх народня маса, яка стоїть на ґрунті засад Обєднання.

В *Городенці* відбулась 8. ц. м. політична нарада, на якій виступав сен. Галущинський. Заступлених було біля 20 громад повіту. Нарада звернула особливу увагу на скріплення орґанізації Обєднання в повіті і на виховання та карність членів Обєднання. Підкреслено, що діяльність Обєднання мусить охоплювати всі прояви збірного народнього життя. Бо в цьому якраз лежить суть партійної роботи.

16. ц. м. відбулась довірочна нарада з участю сен. Галущинського в *Обертині*. Нарада була дуже оживлена. На нараді були і прихильники радикалів. Загальний настрій там, щоби не розбивати українських національних сил. Ясно, що це йде тільки по лінії Обєднання, бо коли хто розбиває одноцілий український національний фронт, то тільки не Обєднання.

ПЕРЕЛІМ НА БРІДЩИНІ.

Дня 26. травня ц. р. відбулась в *Берлині* довірочна нарада. Реферував посол Вислоцький. Зібрані одноголосно ухвалили повне довіря послам і сенаторам Українського Національно-Демократичного Обєднання. Слід зазначити, що село Берлин ще в часі виборів було чисто сельробівське. Сьогодня помітна велика зміна, бо навіть провідники місцевої сельробівської орґанізації опаматалися і покинули цю партію. До Берлина на днях приїзджали посли Хам і Вальницький, одначе місцеві громадяне збойкотували їх віче, яке відбулося з участю кільканайцяти недоліткiв. Село Берлин стає одним зі свідоміших сіл повіту, а його громадяне щирими українськими патріотами і робітниками на національній ниві.

Вічевий рух.

Брідщина. На день 28. травня ц. р. скликав посол Ол. Вислоцький справоздавче віче в селі Берлині. Коли посол відкрив віче і почав говорити, увійшли на салю поліцаї і покликуючися на приказ старости, зажадали, щоби присутні розійшлися, бо вони віче розвязують, та стали з місця розганяти баґнетами присутніх. Не хотячи допустити до небажаних інцідентів, посол розвязав віче і громадяне зі співом національних пісень розійшлися. За годину відбулася в Берлині довірочна нарада, на якій посол Вислоцький здав звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації.

Галиччина. 9. червня ц. р. відбулося велике районне віче під голим небом в селі Дорогові. На віче прибув о. посол Ганушевський, а від Повіт. Нар. Комітету з Галича п. Іван Корчинський. Віче ухвалило повне довіря проводові Обєднання та повне признання за гідне представництво так в краю, як і за границею. Зібрані заявили, що одинокими представниками українського селянства уважають послів і сенаторів Обєднання.

Станиславівщина. Дня 2. червня ц. р. відбулося в Радчи посольське справоздавче віче, на яке явилися численно громадяне також із сусідних громад повіту. Звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації склав посол о. Михайло Ганушевський. Віче ухвалило повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації і подяку за дотеперішню її працю.

Заболотівщина. 4. і 8. ц. м. відбулися віча в Тулукові і Хлібичині пільнім. Промовляв пос. Паліїв. В Хлібичині, де підчас виборів впало небагато голосів на 18-ку, замітний тепер перелім. Заяву посла Паліїва про суть і значіння Обєднання приняли зібрані з повним одобренням. В Тулукові, де здавна є багато прихильників Обєднання, приняли пос. Паліїва з одушевленням. Віча в Заболотові і Олешкові заборонило снятинське староство.

Калущина. Дня 10. ц. м. відбулась у Калуши в салі Народнього Дому довірочна нарада при співучасти послів О. Луцького, М. Струтинського і Д. Великановича. Явилось кількадесять відпоручників громад. Після посольських промов і дискусії зібрані висловили довіря послам Укр. Нац. Дем. Обєднання і домагались витревати на дотеперішньому політичному становищі.

Відділ правної поради.

Веде пос. В. Целевич.

Замітка. У цьому відділі будемо давати відповіди на запити кождого передплатника „Свободи“. Листовну відповідь одержить лише той передплатник, що пришле почтовий значок за 25 с.

Томущо правні поради відносяться не завсіди до всіх наших земель, то під кожною порадою зазначуємо, чи вона відноситься до всіх земель, чи обовязує тільки в Галичині або на північних землях.

В справі державної підмоги на будову шкіл.

Питання: З кількох громад запитують нас, чи громада, коли будує школу, може законно домагатися уділення їй підмоги на будову з державних фондів?

Відповідь: Обовязок будови шкіл тяжить виключно на громаді. Держава не має законного обовязку уділювати кожній школі, що будується, підмоги. Всеж таки в буджеті держави призначується певну квоту на підмоги тим громадам, що будують школи. Звичайно діється так, що признану в буджеті квоту розділюється на поодинокі шкільні кураторії. Коли та квота вичерпається, то підмога може бути уділена щойно на слідуючий рік. Українцям цікаво було би знати, кілько українських громад старається про підмогу і не одержує її. Це був би дуже цікавий матеріял відношення державної влади до українських громад, але його треба би перше зібрати. Зокрема протизаконне є домагання деяких повітових самоуправ, які ставлять як умову уділення підмоги перемінy школи з українською викладовою мовою на утраквістичну. В засаді можна одержати підмогу тільки тоді, коли вже розпочато будову школи. Крім державних підмог дає ще Банк Господарства Краєвого довгоречинцеві позички на будову шкіл, але також лишень в міру фінансових засобів. Маючи все те на увазі, українські громади, що будують школи, повинні вносити прохання про державну підмогу і позичку в Банку, а коли не одержать нічого, доносити про це Українській Парляментарній Репрезентації. Подані інформації відносяться до всіх українських земель під Польщею.

Що діється з грішми, зложеними на вкладки в австрійській почтовій касі ощадности.

Питання: Кілька громадян запитує нас, чи держава зверне гроші, зложені в австрійській почтовій касі ощадности.

Відповідь: По розпаді австрійської монархії розділено майно австрійської почтової каси ощадности між ново-повсталі держави. Між іншим і польська держава одержала припадаючу на неї пайку майна для виплати власникам щадничих книжочок. Польський уряд передав одержану частину майна австрійської почтової каси польській почтовій касі ощадности у Варшаві. Перед кількома роками оголосила польська каса ощадности оповістку з візванням, щоби посідачі вкладок австрійської каси ощадности зголошувалися до неї зі своїми претенсіями. Посідачі книжочок ощадности вже й забули, коли зголосилися, а про виплату ні видати, ні чувати. Маю інформації, що вже в недовгому часі наступить виплата. На жаль, тою виплатою не дуже втішаться влас-

ники щадничих книжочок, бо за тисячу корон одержать вони лише кілька золотих. Інші держави, як Австрія та Чехословаччина, далеко більше виплатили вірителям австрійської почтової каси. Близчі інформації в тій справі можна одержати в почтовій касі ощадности у Варшаві, вул. Ясна ч. 9. На кожний випадок, колиб мої відомости справдилися і посідачів ощадностей австрійської почтової каси покривджено в так страшний спосіб, українські посли в варшавському соймі домагатимуться направлення кривди. Інформація відноситься лиш до Галичини.

Заплата за мешкання управителя школи.

Шкільні закони накладають на громади обовязок достарчити управителям шкіл відповідне мешкання. Дотепер так воно діялося, що громади не одержували ніякої заплати за достарчене мешкання.

Одна з польських громад в Західній Галичині запізвала управителя школи за заплату чиншу за мешкання. Найвищий суд у Варшаві видав дня 20. квітня 1928 р. вирок, в якому висказав засаду, що за мешкання достарчене управителеви школи належиться винагорода.

Прохання про винагороду має вносити до кураторії місцева шкільна рада. Ось зразок такого письма:

До Кураторії Львівської Шкільної Округи
у Львові.

Місцева шкільна рада в Псарах, рогатинського повіту, достарчила управителеви школи мешкання в шкільному будинку. За це мешкання не одержує шкільний фонд ніякої винагороди, не дивлячись на це, що Найвищий суд у вироку з дня 20. квітня 1928 Рв. III. 656/28 ствердив обовязок винагороди.

З огляду на публично-правний характер цеї справи звертається підписана місцева шкільна рада до Кураторії з проханням виплатити винагороду за мешкання, зглядно видати зарядження, щоби це зробив управитель школи.

Псари, дня . . . . травня 1929.

Предсідник місцевої шкільної ради (підпис).

Колиб предсідник місцевої шкільної ради не хотів цього зробити, то може таке письмо внести громадська рада на основі окремої ухвали.

Коли громади одержать належну їм заплату, то в цей спосіб зменшаться видатки громади на шкільні цілі. Ми повинні брати примір з польських громад і нічого не дарувати, що нам законно належиться.

Подана інформація відноситься до всіх українських земель в Польщі, лише що треба писати до волинської згл. поліської кураторії.

УРЯДИ ДЛЯ СПРАВ ВОЄННИХ ІНВАЛІДІВ.

У звязку з додатковою реєстрацією інвалідів утворено при деяких староствах т. зв. Уряди для справ воєнних інвалідів, що переняли справи дотеперішніх інвалідських рефератів при ПКУ і будуть вести реєстрацію та лікарський перегляд інвалідів. Інваліди можуть уже тепер вносити подання до тих урядів, долучуючи свої інвалідські документи, або бодай покликуючися на свідків. Лікарські комісії для інвалідів, що не були досі зареєстровані, будуть урядувати почавши від 1. липня ц. р. Про речинці окремих комісій появляться урядові оповістки в громадах.

Щоби наші інваліди (колишньої австрійської та російської армії) знали, куди мають вносити подання, подаємо спис урядів для справ воєнних інвалідів на українських землях під Польщею:

Львівське воєвідство:

1. До уряду Львів належать повіти: Львів місто і повіт, Городок, Бібрка, Рава Руська, Яворів, Сокаль і Жовква.
2. До уряду Перемишль пов.: Перемишль, Добромиль, Мостиська, Ярослав і Любачів.
3. До уряду Ряшів пов.: Ланцут, Ряшів.
4. До уряду Самбір пов.: Самбір, Старий Самбір, Дрогобич і Рудки.
5. До уряду Сянік пов.: Сянік, Ліско, Коросно.

Станиславівське воєвідство:

6. До уряду Коломия належать повіти: Коломия, Городенка, Косів, Снятин і Печеніжин.
7. До уряду Станиславів пов.: Станиславів, Богородчани, Надвірна, Рогатин, Товмач і Калуш.
8. До уряду Стрий пов.: Стрий, Сколе, Жидачів, Турка і Долина.

Тернопільське воєвідство:

9. До уряду Тернопіль належать повіти: Тернопіль, Теребовля, Скалат, Збараж, Бережани і Підгайці.
10. До уряду Чортків пов.: Борщів, Чортків, Копичинці, Заліщики і Бучач.
11. До уряду Золочів пов.: Камінка Стр., Радехів, Броди, Золочів, Зборів і Перемишляни.

Краківське воєвідство:

12. До уряду Новий Санч належать повіти: Новий Санч, Грибів, Горлиці, Новий Торг.
13. До уряду Тарнів пов. Ясло.

Волинське воєвідство:

14. До уряду Луцьк повіти: Луцьк, Володимир, Горохів, Ковель і Любомль.
15. До уряду Рівне пов.: Рівне, Здолбунів, Дубно, Кремінець і Костопіль.

Поліське воєвідство:

16. До уряду Берестьн. В. належать повіти: Берестъ, Кобринь, Запруди і Камінь Коширський.
17. До уряду Пинськ пов.: Пинськ, Дорогичин, Лунинець, Столин, Косів Поліський і Сарни.

Люблинське воєвідство:

18. До уряду Люблин належать пов. Холм.
19. До уряду Сєдльце пов.: Константинів, Біла підляська, Влодава.
20. До уряду Замость пов.: Замость, Красностав, Білгорай, Грубешів і Томашів.

Білостоцьке воєвідство:

21. До уряду Білосток пов. Більськ.

Українське Товариство Допомоги Інвалідам
(Львів, вул. Руська 3).

Дописи.

ПІДГАЄЧЧИНА. Що кому вільно? Як що року, так і цього українське сокільство Підгаєччини виставляло при божих гробах стійки, а свято знесення панщини громадянство опроводило з церковними походами і промовами. Влада поширила цього року свій круг ділання, бо на сесії війтів староста наказав, щоби по селах не виставляти при божих гробах стійок, бо „Пану Єзусові паради нє тшеба; нєх собє спокойнє лєжи, а церкев нє єст на то, ажеби в нєй шопкі робіць“. А коли один з війтів спитав, чи можна робити параду на 3-го мая, відповів: „Так єст, мушом єхаць на конях, з музико і ма биць як найвєнкша урочистосьць“! Коли так, то й ми зробимо собі параду, подумали наші громадяни і 18 читалень внесло до староства прохання про дозвіл на кінну бандерію підчас святкування річниці знесення панщини. Староство не позволило і приказало поліції недопускати до походів і бандерій. Всеж таки в Новосілці святкування відбулося по давному звичаєви. Подібно було в Шумлянах і Славятині. Коли в Шумлянах учителька полька хотіла зняти синьо-жовтий прапор з хати одної селянки, вона не позволила і нагнала її зі словами: „Я вам нічого не говорила, як ви вивішували на свого 3-го мая свої прапори, то ви не мішайтесь, як ми на свого 3-го мая виставляємо свої прапори. Я так само плачу податки як і ви“. Взагалі наше жіноцтво свідоме своїх прав, а всякі заборони тільки змiцнюють цю свідомість.

ЗБОРІВЩИНА. Варта це затямити! Є в Зборові двох жидів-адвокатів, а саме: д-р Нухім Бунд і д-р Шулім Райс, котрі коштом українського населення повіту живуть, доробились і доробляються майна та віддячуються за те українському населенню. Від якогось часу стали оба оборонцями всяких темних типів проти українських культурних і економічних інституцій, як читальні „Просвіти“, кооперативи і т. п. І так адв. Райс помагав основувати читальні ім. Качковського в Кабарівцях, виступає процесом проти читальні „Просвіти“ в Кабарівцях і проти кооператив „Стрипа“ і Товариства Задаткового в Зборові. Так само адв. Бунд є сталим оборонцем шкідника народнього майна і виступаючи в його імени, безосновними процесами нищить добро української інституції. Ріжними штучками стараються оба вкупитися в довіря нашого селянина, рівночасно висміваючи його на кождім кроці. Час, щоби наше селянство опаметалося і не несло до них своєї тяжко запрацьованої кервавиці собі самому на шкоду. В Зборові є українські адвокати, до яких в усяких справах повинні звертатися наші селяне. **З. Б.**

БАЗАР ПОВ. ЧОРТКІВ. Свято Просвіти. Дня 19-го травня ц. р. відсвяткувала читальня „Просвіти“ в Базарі ювилейне Свято „Просвіти“. В програму свята входили: промова делєгата філії „Просвіти“ в Чорткові, п. О. Білинського, сім пісень, монольоґ про алькоголь та три декламації з живими образами. Свято випало напричуд гарно завдяки просвітному організаторови О. Білинському, який протягом шістьох днів зумів цей, колись розлізлий, без життя „крилос“ перетворити в правдивий „хор“, який почав тепер обіздку з концертом по селах чортківського та заліщицького повіту. Наліпками „Просвіти“, якими були прямо засипані в той день всі вікна в цілому селі, незвичайно численною участю в святі помимо заходів місцевої поліції, яка до послідної хвилі намагалась до нього недопустити та своїм поважним настроєм відсвяткували базаряне це свято достойно, даючи тим доказ, що розуміють і високо цінять великі заслуги т-ва „Просвіта“ для українського народу. **У-н.**

ЦУЦИЛІВЦІ ПОВ. ЖИДАЧІВ. Шевченківський концерт. Дня 2. ц. м. уладила місцева читальня „Просвіти“ концерт в честь Т. Шевченка. Вступне слово виголосив о. П. Чехут з Івановець. На дальшу програму зложились декламації і співи мішаного хору під управою п. Ф. Машталіра. На закінчення відспівано національний гимн. На свято прибули численно місцеві громадяни і з поблизьких сіл **Ф. М.**

Ціни у Львові.

Збіже. Пшениця 49, жито 29, ячмінь 25, овес 26, гречка 33, кукуруза 34, сіно першої якости 12—13, другої якости 8—10, солома в околотах 7—8, конюшина немолочена 12—16.

Набіл. Маслосоюз продає: масло десерове 5·80, кухонне 4·60, молоко 0·40, сметана 2·20, сир звичайний 1·60, бриндзя 6·—, мід 3·—, яйце 0·16.

Худоба. На міській головній торговици платять за кільо живої ваги: воли 1·60; бугаї 1·50—1·60, 1·30—1·40, корови 1·90—1·68; 1·42—1·35, 0·90—1·10; ялівник 1·65—1·50, 1·40—1·45·

Гроші. Доляр амер. 8·88, канад. 8·80, чеська кор. 0·27, австр. шілінґ 1·25, лей 0·05, франц. франк 0·34, швайц. фр. 1·71, фунт штерл. 43·50, червонець 18.

ГРОМАДЯНСТВУ ДО ВІДОМА.

Вже є готові ювилейні відзнаки Т-ва „Просвіта“. Зроблені з твердого матеріялу, посріблювані, оксидовані на довгій шпильці, надаються до тревалого ношення. Ціна одної штуки в краю 50 сот. Купувати тільки в канцелярії місцевої Філії „Просвіти“. Окремих замовлень не полагоджується.

Ювилейний Комітет Т-ва „Просвіта“.

УКРАЇНЦІ!

В неділю, 23. червня ц. р. (перший день Зелених Свят) відбудеться о год. 1-ій по пол. на стрілецьких могилах в Потуторах коло Бережан

ТОРЖЕСТВЕННА ПАНАХИДА

на яку всіх українських Громадян і Громадянок запрошує Виділ Т-ва Охорони Воєнних Могил в Бережанах.

Збірха для замісцевих о год. 12. в пол. у парохіяльній церкві в Бережанах. Проситься о численну участь, по можности з вінками. — Др. Володимир Бемко, голова, Богдан Бородайко, секретар.

ОПОВІСТКИ.

ВПИСИ до одинокої укр. Торговельної Школи з кооперативним напрямом приймаються по кінець червня 1929 в будні дні від 10—12 рано в домівці Школи при вул. Корняктів ч. 1. До запитів долучити почтовий значок.
1—1 Управа.

ТУБЕРКУЛЬОЗНИЙ ДИСПАНСЕР. Заходом Українського Гігієнічного Товариства у Львові отворено при »Народній Лічниці« вул. Петра Скарги ч. 4. туберкульозний диспансер, в якому уділюється поради хорим на туберкульозу від год. 12—2 в середу, четвер та в неділю. — Від дня 25-го червня ц. р. у вівторок, середу, четвер, пятницю та в неділю в цих самих годинах. — Ординують лікарі: Др. Цимбалістий, Др. Гинилевич, Др. Прийма, Др. Панчишин. 1—1

Присилайте передплату!

Видає Є-ка „Діло“, зар. стов. з обмеж. пор. — За редакцію відповідає Ол. Кузьма. — З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів Ринок ч. 10.